

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

10. juni 2021*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – aftale om lån mod sikkerhed i fast ejendom i udenlandsk valuta (schweiziske franc) – artikel 4, stk. 2 – aftalens hovedgenstand – kontraktvilkår, som pålægger låntager en kursrisiko – krav om forståelighed og gennemsigtighed – artikel 3, stk. 1 – betydelig skævhed – artikel 5 – klar og forståelig affattelse af et kontraktvilkår«

I sag C-609/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (retten i første instans i Lagny-sur-Marne, Frankrig) ved afgørelse af 2. august 2019, indgået til Domstolen den 13. august 2019, i sagen

BNP Paribas Personal Finance SA

mod

VE,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta, som fungerende dommer i Første Afdeling, og dommerne C. Toader, M. Safjan og N. Jääskinen (refererende dommer),

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: fuldmægtig V. Giacobbo-Peyronnel,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. oktober 2020,

efter at der er afgivet indlæg af:

- BNP Paribas Personal Finance SA ved avocats P. Metais og P. Spinosi,
- VE ved avocats C. Constantin-Vallet og M. Le Bot,

* Processprog: fransk.

- den franske regering ved A.-L. Desjonquères og E. Toutain, som befuldmægtigede,
 - den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
 - Europa-Kommissionen ved C. Valero, N. Ruiz García og M. Van Hoof, som befuldmægtigede,
- og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3 og 4 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29).
- 2 Anmodningen om en præjudiciel afgørelse er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem BNP Paribas Personal Finance SA og VE om den angiveligt urimelige karakter af kontraktvilkår i en aftale om lån mod sikkerhed i fast ejendom, der er indgået mellem hovedsagens parter, som navnlig fastsætter, at betalingerne af faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som med henblik på betaling af hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag.

Retsforskrifter

- 3 16. betragtning til direktiv 93/13 har følgende ordlyd:
»[V]urderingen efter faste generelle kriterier af, om vilkår er urimelige, navnlig i forbindelse med erhvervsvirksomhed af offentlig karakter i form af levering af kollektive tjenesteydelser baseret på solidaritet mellem brugerne, skal suppleres med en samlet vurdering af de forskellige berørte interesser; heri ligger hensynet til, at der er handlet i god tro; ved vurderingen af begrebet god tro skal der især tages hensyn til styrkeforholdet i parternes forhandlingspositioner, til, om forbrugeren på den ene eller den anden måde er blevet tilskyndet til at give sin tilslutning til kontraktvilkåret, og til, om varerne eller tjenesteydelserne er solgt eller leveret på forbrugers særlige bestilling; den erhvervsdrivende kan opfylde kravet om god tro ved at handle loyalt og rimeligt med den anden part, hvis legitime interesser han skal tage hensyn til.«
- 4 Direktivets artikel 1, stk. 2, fastsætter:
»Kontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser samt bestemmelser eller principper i internationale konventioner, som medlemsstaterne eller [Den Europæiske Union] er part i, bl.a. på transportområdet, er ikke underlagt dette direktivs bestemmelser.«
- 5 Det nævnte direktivs artikel 3 er affattet således:
»1. Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

2. Et kontraktvilkår anses altid for ikke at have været genstand for individuel forhandling, når det er udarbejdet på forhånd, og forbrugeren derved ikke har haft nogen indflydelse på indholdet, navnlig i forbindelse med en standardkontrakt.

[...]

6 Direktivets artikel 4 har følgende ordlyd:

»1. Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne, jf. dog artikel 7.

2. Vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, omfatter hverken definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.«

7 Artikel 5 i direktiv 93/13 bestemmer følgende:

»I de aftaler, hvor alle eller nogle af de vilkår, der tilbydes forbrugeren, er i skriftlig form, skal disse vilkår altid være udarbejdet på en klar og forståelig måde. Hvis der opstår tvivl om et kontraktvilkårs betydning, gælder den fortolkning, som er mest gunstig for forbrugeren. [...]

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

8 Ved notarpåtegnet dokument af 10. marts 2009 erhvervede VE og hans hustru en fast ejendom og indgik i denne henseende med BNP Paribas Personal Finance en aftale om et lån mod sikkerhed i fast ejendom i udenlandsk valuta med betegnelsen »Helvet Immo«.

9 Denne aftale fastsatte optagelsen af et lån med en rentesats på 4,95%, der principielt skulle tilbagebetales i 276 faste afdrag, optaget i schweiziske franc (CHF) med tilbagebetaling i euro. På tidspunktet for indgåelsen af den nævnte aftale udgjorde lånebeløbet 143 421,53 EUR, dvs. 216 566,51 CHF.

10 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at denne aftale fastsatte tilbagebetaling i faste, månedlige afdrag i euro og veksling heraf til schweiziske franc for at bidrage til betaling af renter og afdrag på hovedstolen. Omkostningerne til lånet, såsom forsikring, blev faktureret i euro.

11 Den i hovedsagen omhandlede aftale indeholdt nærmere bestemt kontraktvilkår, som fastsatte følgende:

- Lånets løbetid ville blive forlænget med fem år, og de i euro fastsatte afdrag ville blive anvendt fortrinsvis til betaling af renter, hvis udviklingen i vekselkurserne øgede låneomkostningerne for låntager.
- Såfremt opretholdelsen af drages størrelse i euro ikke var tilstrækkelig til at betale hele hovedstolen i lånets oprindelige, resterende løbetid forlænget med fem år, skulle de månedlige afdrag forhøjes.

- 12 Som følge af misligholdelse blev der truffet afgørelse om førtidig ophævelse af låneaftalen, og den fuldbyrdende retsinstant, tribunal de grande instance de Libourne (ret i første instans i Libourne, Frankrig), traf den 16. januar 2015 afgørelse om tvangsauktion af den pågældende faste ejendom.
- 13 Ved stævning af 12. januar 2017 har BNP Paribas Personal Finance anlagt sag for den forelæggende ret med påstand om tilladelse til at gøre udlæg i VE's løn. Denne bank har bl.a. anmodet om tilladelse til at gøre udlæg i VE's løn for 234 182,61 EUR, dvs. 185 695,26 EUR som hovedstol og 48 487,35 EUR som renter, omkostninger og tillæg.
- 14 For denne ret har BNP Paribas Personal Finance gjort gældende, at de påstande, hvormed VE har anført, at visse vilkår i den i hovedsagen omhandlede låneaftale er urimelige, bør afvises, eftersom de er forældede, og at de under alle omstændigheder må forkastes, fordi de er ugrundede. Denne bank har bl.a. anført, at VE blev informeret om udsvingene i vekselkursen og følgerne heraf for afdragene på det i hovedsagen omhandlede lån.
- 15 VE har anført, at han er blevet vildledt af BNP Paribas Personal Finance hvad angår arten af den i hovedsagen omhandlede låneaftale, idet denne aftale har udsat ham for en kursrisiko uden loft. VE har nærmere bestemt nedlagt påstand om, at det fastslås, at denne aftale er ugyldig, samt om frifindelse for bankens påstand om udlæg i hans løn. Subsidiært har han gjort gældende, at fordringens beløb skal nedsættes på grund af den urimelige karakter af et indirekte kontraktvilkår om indeksregulering, vilkårene om regnskabs- og betalingsvaluta, vilkåret om afdrag og vilkåret om købsoptionen i nævnte aftale samt denne aftales manglende omtale af en »kursrisiko«.
- 16 Den forelæggende ret har anført, at den i hovedsagen omhandlede låneaftale indeholder flere vilkår, som er en del af en valutakonverteringsmekanisme, og som bevirker, at kursrisikoen indarbejdes i de månedlige afdrag, som forbrugeren betaler. Disse vilkår vedrører reglerne om henførelse af betalinger til renterne, om forvaltningen af konti i schweiziske franc (regnskabsvaluta) og euro (betalingsvaluta) samt om forlængelse af lånets løbetid med en periode på fem år.
- 17 I denne forbindelse nærer den forelæggende ret kan tvivl om den skønsmargen, som den har ved undersøgelsen af vilkårene i den i hovedsagen omhandlede låneaftale. Denne ret ønsker navnlig oplyst, om vilkårene skal anses for en uadskillelig helhed, som er denne aftales hovedgenstand, og som derfor ikke kan kvalificeres som urimelige, fordi de er klare og forståelige, eller om disse vilkår tværtimod individuelt kan anses for urimelige med undtagelse af det vilkår, der foreskriver tilbagebetaling af lånet i udenlandsk valuta, som det følger af Domstolens praksis.
- 18 Hvad angår oplysningerne til bedømmelse af, om et kontraktvilkår er klart og forståeligt, har den forelæggende ret anført, at VE modtog et betydeligt antal oplysninger, inden han optog det i hovedsagen omhandlede lån, som navnlig fremhævede den stabile vekselkurs mellem euro og schweiziske franc. Den kursrisiko, der følger af den kombinerede anvendelse af flere vilkår i den i hovedsagen omhandlede låneaftale, nævnes på ingen måde i denne aftale.
- 19 Den forelæggende ret har endvidere præciseret, at national lovgivning og retspraksis tilskynder retten til at betragte lånetilbuddet objektivt ved som reference eksempelvis at anvende de talsimulationer, der viser konsekvensen af en udvikling i vekselkursen mellem euroen og den udenlandske valuta for omkostningerne til det pågældende lån. I denne forbindelse nærer denne ret tvivl om rækkevidden af begrebet »gennemsigthed« som fortolket af Domstolen og om de oplysninger, der skal fremsendes til en låntager, som ikke har kendskab til de økonomiske

udsigter, der kan have indvirkning på udviklingen af nævnte vekselkurs og på de hermed forbundne risici. I denne henseende opstår desuden det spørgsmål, om den erhvervsdrivende var i god tro, under hensyn til dennes viden om analysen af bestemte forudsigelige udviklinger.

20 Under disse omstændigheder har tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (retten i første instans i Lagny-sur-Marne, Frankrig) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Skal artikel 4, stk. 2, i direktiv [93/13] fortolkes således, at vilkår, som fastsætter tilbagebetaling i faste afdrag, der fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som fastsætter en forlængelse af aftalens løbetid og en forhøjelse af afdragene med henblik på betaling af den resterende hovedstol, som [kan] vokse betydeligt som følge af udsving i vekselkurserne, udgør hovedgenstanden for et lån i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i national valuta, uden at disse vilkår kan vurderes enkeltvist?
- 2) Skal artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 fortolkes således, at vilkår, som fastsætter betaling af faste afdrag, der fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som fastsætter en forlængelse af [aftalens] løbetid og en forhøjelse af afdragene med henblik på betaling af den resterende hovedstol, som kan vokse betydeligt som følge af udsving i vekselkurserne, skaber en betydelig skævhed mellem aftaleparternes rettigheder og forpligtelser, navnlig for så vidt som de udsætter forbrugeren for en uforholdsmæssig kursrisiko?
- 3) Skal artikel 4 i direktiv 93/13 fortolkes således, at den kræver, at vurderingen af, om vilkårene i en låneaftale i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i national valuta, er affattet klart og forståeligt, skal foretages med henvisning til den forudsigelige økonomiske situation på tidspunktet for indgåelse af aftalen, i den foreliggende sag de konsekvenser, som de økonomiske vanskeligheder i perioden 2007-2009 havde for valutakursudsvingene, under hensyntagen til den professionelle långivers kompetence, viden og gode tro?
- 4) Skal artikel 4 i direktiv 93/13 fortolkes således, at den kræver, at vurderingen af, om vilkårene i en låneaftale i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i national valuta, er affattet klart og forståeligt, skal foretages ved at kontrollere, om långiveren, der har en professionel erhvervsdrivendes kompetence og viden, har meddelt forbrugeren oplysninger, særligt angivet i tal, der udelukkende er objektive og abstrakte, uden hensyntagen til den økonomiske sammenhæng, der kan have indflydelse på valutakursudsvingene?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

21 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at begrebet »aftalens hovedgenstand« i denne bestemmelses forstand dækker de vilkår i låneaftalen, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag.

- 22 BNP Paribas Personal Finance har gjort gældende, at i henhold til artikel 1, stk. 2, i direktiv 93/13 kan det vilkår, som bestemmer, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til at betale renterne, ikke underlægges bestemmelserne i dette direktiv. Dette vilkår afspejler i virkeligheden bestemmelserne i artikel 1343-1 i den franske civile lovbog og finder uden videre anvendelse på parterne, dvs. i mangel af en anden ordning mellem parterne herom.
- 23 Når en ret i en medlemsstat skal træffe afgørelse i en tvist vedrørende et angiveligt urimeligt kontraktvilkår, der afspejler en deklaratorisk bestemmelse i national ret, er den forpligtet til i første omgang at prøve relevansen af den undtagelse fra anvendelsesområdet for direktiv 93/13, der er fastsat i direktivets artikel 1, stk. 2, og ikke relevansen af den undtagelse fra prøvelsen af, om et kontraktvilkår er urimeligt, der er fastsat i det nævnte direktivs artikel 4, stk. 2 (kendelse af 14.4.2021, Credit Europe Ipotecar IFN m.fl., C-364/19, EU:C:2021:306, præmis 42).
- 24 I henhold til artikel 1, stk. 2, i direktiv 93/13 er kontraktvilkår, som afspejler »love eller bindende administrative bestemmelser«, undtaget fra direktivets anvendelsesområde.
- 25 I denne forbindelse har Domstolen allerede fastslået, at dette udtryk ikke alene dækker bestemmelser i national ret, der finder bindende anvendelse mellem de kontraherende parter uanset deres valg, men også bestemmelser, der har deklaratorisk karakter, dvs. bestemmelser, der uden videre finder anvendelse, dvs. i mangel af en anden ordning mellem parterne herom (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, Mikrokasa og Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, præmis 50-53, og af 9.7.2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, præmis 23-25 og 28).
- 26 Det følger heraf, at den forelæggende ret, inden den undersøger betydningen af den i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 fastsatte undtagelse til bedømmelsen af, om kontraktvilkår er urimelige, først skal efterprøve, om det vilkår, som bestemmer, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til at betale renter, er udelukket fra anvendelsesområdet for direktiv 93/13 i medfør af direktivets artikel 1, stk. 2.
- 27 Når dette er sagt, skal det hvad angår begrebet »aftalens hovedgenstand« som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, som det første spørgsmål vedrører, bemærkes, at i henhold til denne bestemmelse vedrører vurderingen af, om kontraktvilkår er urimelige, hverken definitionen af denne aftales hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem på denne side pris og betaling og på den anden side de tjenesteydelser eller varer, der skal leveres som modydelse herfor, for så vidt som disse vilkår er affattet klart og forståeligt. Retten kan således alene kontrollere rimeligheden af et vilkår, som vedrører definitionen af aftalens hovedgenstand, hvis dette vilkår ikke er klart og forståeligt.
- 28 Domstolen har i denne forbindelse fastslået, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 foreskriver en undtagelse til den ordning med indholdsmæssig kontrol med urimelige kontraktvilkår, der er fastsat i den beskyttelsesordning til fordel for forbrugerne, som er gennemført med dette direktiv, og at denne bestemmelse derfor skal fortolkes strengt (dom af 20.9.2017, Andriuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 Hvad angår de kontraktvilkår, som er omfattet af begrebet »aftalens hovedgenstand« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, har Domstolen ligeledes fastslået, at disse vilkår skal forstås som vilkår, der fastlægger aftalens hovedydelser, og som dermed er kendetegnende for aftalen. De vilkår, som derimod er underordnede i forhold til dem,

der definerer selve aftaleforholdets natur, kan ikke være omfattet af dette begreb (dom af 3.10.2019, Kiss og CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

- 30 Det tilkommer den forelæggende ret på baggrund af den af hovedsagen omhandlede låneaftales art, almindelige opbygning og bestemmelser samt den juridiske og faktuelle sammenhæng, hvori den indgår, at afgøre, om de af det første spørgsmål omhandlede vilkår udgør et væsentligt kendetegn ved debtors ydelse, der består i tilbagebetaling af det beløb, som långiver har stillet til rådighed (jf. i denne retning dom af 3.10.2019, Kiss og CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 Når dette er sagt, påhviler det ikke desto mindre Domstolen at udlede de kriterier af artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, der kan finde anvendelse i forbindelse med en sådan undersøgelse (jf. i denne retning dom af 20.9.2017, Andriuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 33).
- 32 I denne henseende har Domstolen hvad angår aftaler om lån i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i national valuta, præciseret, at udelukkelsen af vurderingen af, om vilkår om overensstemmelsen mellem på den ene side prisen og betalingen og på den anden side de tjenesteydelser eller varer, der skal leveres som modydelse, ikke finder anvendelse på vilkår, der med henblik på beregningen af tilbagebetalingen begrænser sig til at fastsætte omregningskursen for den udenlandske valuta, som låneaftalen er optaget i, uden at långiver foretager nogen form for valutatransaktion ved denne beregning, og dermed ikke medfører en »betaling«, hvis overensstemmelse som modydelse for en tjenesteydelse, der er leveret af låntager, ikke kan gøres til genstand for en vurdering af, om det er urimeligt i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 (dom af 30.4.2014, Kásler og Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, præmis 58).
- 33 Domstolen har imidlertid ligeledes præciseret, uden at den har begrænset denne konstatering til aftaler om lån i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i samme valuta, at kontraktvilkår vedrørende kursrisikoen definerer denne aftales hovedgenstand (jf. bl.a. dom af 20.9.2018, OTP Bank og OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, præmis 68 og den deri nævnte retspraksis, og af 14.3.2019, Dunai, C-118/17, EU:C:2019:207, præmis 48).
- 34 I det foreliggende tilfælde fører de vilkår i den i hovedsagen omhandlede låneaftale, som er en del af en valutakonverteringsmekanisme, til, at kursrisikoen indarbejdes i de månedlige afdrag, som låntageren betaler. De af det første spørgsmål omhandlede vilkår vedrører reglerne om henførelse af betalinger til renterne, forvaltningen af konti i schweiziske franc (regnskabsvaluta) og euro (betalingsvaluta) samt forlængelsen af lånets løbetid med en periode på fem år.
- 35 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at långiver ved en kreditaftale først og fremmest forpligter sig til at stille en vis sum penge til rådighed for låntager, idet denne for sin del først og fremmest forpligter sig til at tilbagebetale dette beløb som hovedregel med renter til de aftalte frister. Hovedydelse i en sådan aftale vedrører derfor et beløb, der skal fastsættes i forhold til den aftalte udbetalings- og tilbagebetalingsvaluta. Derfor udgør den omstændighed, at et lån skal tilbagebetales i en bestemt valuta, principielt ikke en underordnet betalingsforanstaltning, men selve arten af debtors forpligtelse, idet der derved er tale om en væsentlig bestanddel af en låneaftale (dom af 20.9.2017, Andriuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 38).

- 36 Selv om de af det første spørgsmål omhandlede kontraktvilkår er en del af en finansiel mekanisme, som er udtryk for risikoen ved et lån i udenlandsk valuta, der skal tilbagebetales i national valuta, vedrører disse vilkår ikke direkte det lånte beløb eller de renter på lånet, der skal tilbagebetales, endelige fastsættelsen af regnskabs- og betalingsvalutaen. Disse vilkår fastlægger nemlig følgerne af en ændring i vekselkursen ved at præcisere de gældende tilbagebetalingsregler på grundlag af udsving i valutakursen, og de kan således anses for underordnede betalingsforanstaltninger, der ikke indgår i »aftalens hovedgenstand« som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13.
- 37 Det fremgår imidlertid af oplysningerne fra den forelæggende ret, at vilkårene om tilbagebetalingsbetingelserne for det af hovedsagen omhandlede lån er udtryk for den kursrisiko, som følger af udsvingene i valutakursen mellem regnskabs- og betalingsvalutaen samt den hertil knyttede rentesats, der er kendetegnende for dette lån.
- 38 Det tilkommer således den forelæggende ret under hensyn til de kriterier, der er fastlagt i nærværende doms præmis 32-37, at vurdere, om de vilkår i den i hovedsagen omhandlede aftale, som bestemmer, at tilbagebetalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til at betale renter, og som med henblik på betaling af hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, og som således er udtryk for kursrisikoen, vedrører selve arten af debtors forpligtelse til at tilbagebetale det beløb, som långiver har stillet til rådighed for vedkommende.
- 39 Under hensyn til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at de vilkår i låneaftalen, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, henhører under denne bestemmelse, såfremt disse vilkår fastsætter en væsentlig bestanddel, der er kendetegnende for den nævnte aftale.

Det tredje og det fjerde spørgsmål

- 40 Med det tredje og det fjerde spørgsmål, som skal undersøges samlet og inden det andet spørgsmål, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at i en aftale om lån i udenlandsk valuta er kravet om gennemsigtighed af de vilkår i denne aftale, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af nævnte aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, opfyldt, når den erhvervsdrivende har givet forbrugeren objektive og abstrakte oplysninger om indvirkningen på denne forbrugers økonomiske forpligtelser af euroens eventuelle værdiforøgelse eller depreciering i forhold til den udenlandske valuta, uden at denne erhvervsdrivende imidlertid har meddelt forbrugeren oplysninger om den økonomiske sammenhæng, som kan påvirke udsvingene i valutakurserne.
- 41 Ifølge fast retspraksis vedrørende kravet om gennemsigtighed er det af afgørende betydning for forbrugeren, at denne før indgåelsen af en aftale oplyses om kontraktvilkårene og konsekvenserne af denne indgåelse. Det er bl.a. på baggrund af disse oplysninger, at forbrugeren tager stilling til, om vedkommende ønsker at indgå en aftale med en erhvervsdrivende og at være bundet af de vilkår, som denne erhvervsdrivende forinden har udarbejdet (dom af 3.3.2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).

- 42 Heraf følger, at kravet om kontraktvilkårs gennemsigtighed, således som det følger af artikel 4, stk. 2, og artikel 5 i direktiv 93/13, ikke kan indskrænkes til, at de formelt set blot skal være affattet grammatisk klart og forståeligt. Den ved dette direktiv indførte beskyttelsesordning hviler på den betragtning, at forbrugeren befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende hvad angår navnlig informationsniveau, hvorfor dette krav om en klar og forståelig affattelse af kontraktvilkårene og dermed om gennemsigtighed, der er fastsat i nævnte direktiv, skal fortolkes bredt (dom af 3.3.2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Det nævnte krav skal derfor forstås således, at det ikke alene indebærer, at det pågældende vilkår skal være forståeligt for forbrugeren rent formelt og i sproglig henseende, men også, at en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger skal være i stand til at forstå, hvordan dette vilkår konkret fungerer, og dermed til på grundlag af klare og forståelige kriterier at vurdere, hvilke potentielt alvorlige økonomiske følger et sådant vilkår kan få for dennes finansielle forpligtelser (dom af 3.3.2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Dette indebærer bl.a., at aftalen klart skal beskrive, hvordan den mekanisme, som det omhandlede vilkår henviser til, konkret fungerer, og i givet fald forholdet mellem denne mekanisme og den, der er fastsat i andre vilkår, således at denne forbruger på grundlag af klare og forståelige kriterier sættes i stand til at vurdere, hvilke økonomiske følger aftalen kan få for vedkommende (jf. i denne retning dom af 27.1.2021, Dexia Nederland, C-229/19 og C-289/19, EU:C:2021:68, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 45 I det foreliggende tilfælde skal den forelæggende ret undersøge, om kravet om gennemsigtighed er overholdt, på baggrund af alle relevante faktiske omstændigheder, herunder den reklame og de oplysninger, som ikke alene långiver, men ligeledes enhver anden person, der på denne erhvervsdrivendes vegne har deltaget i markedsføringen af det pågældende lån, fremkom med under forhandlingen af den i hovedsagen omhandlede låneaftale.
- 46 Det påhviler nærmere bestemt den nationale ret, når denne tager alle omstændighederne i forbindelse med indgåelse af låneaftalen i betragtning, at efterprøve, om forbrugeren i den omhandlede sag er blevet meddelt samtlige de enkeltheder, der kan have indflydelse på omfanget af vedkommendes forpligtelse, og som navnlig gør det muligt for denne at vurdere de samlede omkostninger ved lånet. Ved denne vurdering spiller dels spørgsmålet, om vilkårene i denne aftale er udarbejdet på en klar og forståelig måde, således at de giver en gennemsnitsforbruger som beskrevet i nærværende doms præmis 43 mulighed for at vurdere sådanne omkostninger, dels den omstændighed, som er forbundet med en manglende angivelse i låneaftalen af de oplysninger, som anses for at være væsentlige i forhold til arten af de af denne aftale omfattede varer eller tjenesteydelser, en afgørende rolle (jf. i denne retning dom af 3.3.2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, præmis 52 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret anført, at VE modtog en række vigtige oplysninger, inden han optog det i hovedsagen omhandlede lån. Den forelæggende ret har imidlertid præciseret, at disse oplysninger var støttet på den hypotese, at vekselkursen mellem euro og schweiziske franc ville forblive stabil. Kursrisikoen blev imidlertid på ingen måde omtalt.
- 48 Hvad angår aftaler om lån i udenlandsk valuta som den i hovedsagen omhandlede skal det bemærkes, at i første række er de oplysninger, som den erhvervsdrivende er fremkommet med, og som tilsigter at gøre forbrugeren bekendt med vekselmekanismens funktion og den hermed

forbundne risiko, relevante for den nævnte vurdering. De oplysninger, som er af særlig betydning, er præciseringer om den risiko, som låntageren påtager sig ved en kraftig depreciering af det lovlige betalingsmiddel i den medlemsstat, hvor vedkommende er hjemmehørende, og af en stigning i den udenlandske rentesats.

- 49 I denne forbindelse har Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici i sin henstilling ESRB/2011/1 af 21. september 2011 om långivning i udenlandsk valuta (EUT 2011, C 342, s. 1) fremhævet, at de finansielle institutioner skal give låntagerne tilstrækkelige oplysninger til, at de gør det muligt for låntagerne at træffe velunderbyggede og forsigtige beslutninger, idet de mindst skal omfatte oplysninger om, hvordan ydelsen vil blive påvirket af en kraftig depreciering af det lovlige betalingsmiddel i den medlemsstat, hvor låntager er hjemmehørende, og af en stigning i den udenlandske rente (Henstilling A – Låntagernes risikobevindsthed, punkt 1) (dom af 20.9.2018, OTP Bank og OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, præmis 74 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Domstolen har navnlig fastslået, at låntageren skal oplyses klart om den omstændighed, at denne ved at underskrive en aftale om et lån i udenlandsk valuta udsætter sig for en kursrisiko, som eventuelt vil være økonomisk vanskelig for denne at påtage sig i tilfælde af en depreciering af den valuta, som låntagerens indtægter udbetales i. Desuden skal den erhvervsdrivende oplyse om de mulige udsving i vekselkursen og de risici, som indgåelsen af en sådan aftale medfører (jf. i denne retning dom af 20.9.2018, OTP Bank og OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750, præmis 75 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Det følger heraf, at for at opfylde kravet om gennemsigtighed skal de oplysninger, som den erhvervsdrivende fremkommer med, gøre det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger ikke alene at forstå, at udviklingen af vekselkursen mellem regnskabs- og betalingsvalutaen på grund af udsving i valutakursen kan have ugunstige følger for vedkommendes finansielle forpligtelser, men ligeledes i forbindelse med optagelsen af et lån i udenlandsk valuta at forstå den reelle risiko, som vedkommende udsætter sig for i hele aftalens varighed i tilfælde af en depreciering af den valuta, som låntagerens indtægter udbetales i, i forhold til den regnskabsvalutaen.
- 52 Det skal i denne forbindelse præciseres, at de talsimulationer, som den forelæggende ret har henvist til, kan være en hensigtsmæssig oplysning, såfremt de er baseret på tilstrækkelige og præcise data, og såfremt de indeholder objektive vurderinger, der meddeles forbrugeren på en klar og forståelig måde. Kun på disse betingelser kan sådanne simulationer give den erhvervsdrivende mulighed for at henlede forbrugeren opmærksomhed på risikoen for de pågældende kontraktvilkårs potentielt betydelige, negative økonomiske konsekvenser. Som enhver anden oplysning om rækkevidden af forbrugeren forpligtelse, som den erhvervsdrivende meddeler, skal talsimulationerne bidrage til denne forbrugers forståelse af den reelle rækkevidde af den langsigtede risiko forbundet med de mulige udsving i valutakurserne og således de risici, der er uadskilleligt forbundet med indgåelsen af en aftale om et lån i udenlandsk valuta.
- 53 I forbindelse med en aftale om lån i udenlandsk valuta, der udsætter forbrugeren for en kursrisiko, opfylder meddelelsen af selv talrige oplysninger til denne forbruger således ikke kravet om gennemsigtighed, hvis disse oplysninger er støttet på en hypotese om, at vekselkursen mellem regnskabs- og betalingsvalutaen vil forblive stabil i hele denne aftales løbetid. Dette gælder bl.a., når den erhvervsdrivende ikke underretter forbrugeren om den økonomiske sammenhæng, der

kan have indvirkning på udsving i valutakurserne, hvorfor forbrugeren ikke har kunnet få konkret kendskab til de potentielt alvorlige konsekvenser for vedkommendes finansielle situation, som kan følge af optagelsen af et lån i udenlandsk valuta.

- 54 I anden række omfatter de relevante oplysninger med henblik på den i nærværende doms præmis 46 nævnte vurdering ligeledes den af finansieringsinstituttet anvendte ordlyd i de førkontraktlige og kontraktlige dokumenter. Fraværet af udtryk eller forklaringer, der udtrykkeligt advarer låntageren om, at der er særlige risici knyttet til aftaler om lån i udenlandsk valuta, kan bekræfte, at kravet om gennemsigtighed, således som det følger af bl.a. artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, ikke er opfyldt.
- 55 I tredje række skal det endelig bemærkes, at konstateringen af den urimelige karakter af en handelspraksis, som parterne i hovedsagen har drøftet i retsmødet for Domstolen, ligeledes kan være et forhold blandt flere, som den nationale ret kan støtte sig på ved sin bedømmelse af, om kontraktvilkår i en aftale, som er blevet indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger, er urimelige (jf. i denne retning dom af 15.3.2012, Pereničová og Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, præmis 43).
- 56 Dette forhold kan imidlertid ikke automatisk og i sig selv godtgøre, at det krav om gennemsigtighed, der følger af artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, ikke er opfyldt, eftersom dette spørgsmål skal bedømmes på grundlag af alle de faktiske omstændigheder i det konkrete tilfælde (jf. i denne retning dom af 15.3.2012, Pereničová og Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).
- 57 Henset til de ovenstående betragtninger skal det tredje og det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at i en aftale om lån i udenlandsk valuta er kravet om gennemsigtighed af de vilkår i denne aftale, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af nævnte aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, opfyldt, når den erhvervsdrivende har givet forbrugeren tilstrækkelige og præcise oplysninger, som gør det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger at forstå, hvordan den pågældende finansielle mekanisme konkret fungerer, og for således at vurdere risikoen for sådanne kontraktvilkårs potentielt betydelige, negative økonomiske konsekvenser for vedkommendes finansielle forpligtelser i hele denne aftales løbetid.

Det andet spørgsmål

- 58 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at vilkår i en låneaftale, som fastsætter, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som med henblik på betaling af hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales løbetid og en forhøjelse af de månedlige afdrag, der kan vokse betydeligt som følge af udsving i vækselkurserne mellem regnskabs- og betalingsvalutaen, skaber en betydelig skævhed mellem parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af nævnte aftale til skade for forbrugeren, eftersom disse vilkår udsætter forbrugeren for en uforholdsmæssig kursrisiko.

- 59 Det skal indledningsvis bemærkes, at i henhold til artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 anses et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for forhandling, i en aftale, som er indgået mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.
- 60 Det skal ligeledes præciseres, at det fremgår af fast retspraksis, at Domstolens kompetence omfatter fortolkningen af de kriterier, som den nationale retsinstans kan eller skal anvende ved undersøgelsen af et kontraktvilkår i lyset af direktivets bestemmelser, og navnlig ved undersøgelsen af, om et kontraktvilkår eventuelt er urimeligt som omhandlet i nævnte direktivs artikel 3, stk. 1, idet det præciseres, at det tilkommer den pågældende retsinstans at træffe afgørelse om et særligt kontraktvilkårs konkrete kvalifikation i lyset af de faktiske omstændigheder i det konkrete tilfælde. Det fremgår heraf, at Domstolen skal begrænse sig til at give den forelæggende ret de oplysninger, som denne sidstnævnte skal tage hensyn til ved bedømmelsen af, om det pågældende kontraktvilkår er urimeligt (jf. i denne retning dom af 3.9.2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 og C-252/19, EU:C:2020:631, præmis 91 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Hvad angår bedømmelsen af, om et kontraktvilkår er urimeligt, påhviler det den nationale ret under hensyntagen til kriterierne i artikel 3, stk. 1, og artikel 5 i direktiv 93/13 at afgøre, om et sådant vilkår under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag opfylder dette direktivs krav om god tro, jævnbyrdighed og gennemsigtighed (jf. bl.a. dom af 7.11.2019, Profi Credit Polska, C-419/18 og C-483/18, EU:C:2019:930, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).
- 62 Om et kontraktvilkår er gennemsigtigt, således som krævet i artikel 5 i direktiv 93/13, er således en af de faktorer, der skal tages hensyn til ved den vurdering af dette vilkårs urimelige karakter, som det tilkommer den nationale ret at foretage i henhold til dette direktivs artikel 3, stk. 1 (dom af 3.10.2019, Kiss og CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).
- 63 I det foreliggende tilfælde fastsætter de i hovedsagen omhandlede kontraktvilkår, der er indsat i en aftale om lån i udenlandsk valuta, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og foreskriver med henblik på betaling af hovedstolen en forlængelse af denne aftales løbetid og en forhøjelse af de månedlige afdrag, der kan vokse betydeligt som følge af udsving i vekselkurserne mellem regnskabs- og betalingsvalutaen. Disse vilkår pålægger dermed forbrugeren kursrisikoen i tilfælde af en kraftig depreciering af den nationale valuta forhold til den udenlandske valuta.
- 64 I denne forbindelse fremgår det af Domstolens praksis, at inden for rammerne af en aftale om lån i udenlandsk valuta som den i hovedsagen omhandlede tilkommer det den nationale ret under hensyn til alle omstændighederne i hovedsagen og under hensyn navnlig til den erhvervsdrivendes ekspertise og kendskab til de mulige udsving i valutakursen og de risici, der er forbundet med optagelsen af et lån i udenlandsk valuta, at efterprøve først den eventuelt manglende overholdelse af kravet om god tro og dernæst, om der eventuelt foreligger en betydelig skævhed som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 (jf. i denne retning dom af 20.9.2017, Andriuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 56).

- 65 Hvad angår kravet om god tro skal det bemærkes, som det fremgår af 16. betragtning til direktiv 93/13, at der i forbindelse med denne vurdering især skal tages hensyn til styrkeforholdet i parternes forhandlingspositioner, og til, om forbrugeren på den ene eller den anden måde er blevet tilskyndet til at give sin tilslutning til det pågældende kontraktvilkår.
- 66 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt et kontraktvilkår til trods for kravet om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge den pågældende aftale til skade for forbrugeren, skal den nationale ret efterprøve, om den erhvervsdrivende, ved at handle loyalt og rimeligt med forbrugeren, med rimelighed kunne forvente, at forbrugeren ville acceptere et sådant vilkår efter individuel forhandling (jf. navnlig dom af 3.9.2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 og C-252/19, EU:C:2020:631, præmis 93 og den deri nævnte retspraksis).
- 67 For at vurdere, om vilkårene i en aftale som de i hovedsagen omhandlede kontraktvilkår bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge den låneaftale, der indeholder disse vilkår, til skade for forbrugeren, skal der derfor tages hensyn til alle de faktiske omstændigheder, som den erhvervsdrivende långiver kunne have kendskab til på tidspunktet for denne aftales indgåelse, under hensyntagen til navnlig dennes viden om mulige udsving i valutakurserne og de risici, der er uadskilleligt forbundet med optagelsen af et sådant lån, og som kunne have indvirkning på den senere gennemførelse af aftalen og på forbrugers retsstilling.
- 68 Henset til den erhvervsdrivendes kendskab til den forudsigelige økonomiske sammenhæng, som kan påvirke udsvingene i valutakurserne, denne erhvervsdrivendes bedre muligheder for at foregribe den kursrisiko, der kan komme til udtryk på et hvilket som helst tidspunkt under aftalens løbetid, samt til den betydelige risiko vedrørende de udsving i valutakursen, som kontraktvilkår som de i hovedsagen omhandlede pålægger forbrugeren, skal det fastslås, at sådanne vilkår kan bevirke en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge den pågældende låneaftale til skade for forbrugeren.
- 69 Med forbehold for den efterprøvelse, der skal foretages af den forelæggende ret, synes de i hovedsagen omhandlede kontraktvilkår nemlig, for så vidt som den erhvervsdrivende ikke har overholdt kravet om gennemsigtighed i forhold til forbrugeren, at pålægge denne forbruger en uforholdsmæssig risiko i forhold til de modtagne ydelser og det modtagne lån, eftersom anvendelsen af disse vilkår bevirker, at forbrugeren skal bære omkostningerne til udviklingen i terminkursen. Som følge af denne udvikling kan forbrugeren befinde sig i en situation, hvor størrelsen af restgælden i betalingsvalutaen, i dette tilfælde euro, for det første er betydeligt større end det oprindeligt lånte beløb, og hvor de betalte månedlige afdrag for det andet næsten udelukkende blot har dækket renterne. Det forholder sig bl.a. således, når denne forhøjelse af restgælden i den nationale valuta ikke opvejes af forskellen i rentesatserne i den udenlandske valuta og den nationale valuta, idet det præciseres, at en sådan forskel er låntagerens væsentligste fordel ved et lån i udenlandsk valuta.
- 70 Under disse omstændigheder og henset til det krav om gennemsigtighed, der følger af artikel 5 i direktiv 93/13, kan det ikke antages, at den erhvervsdrivende, ved at handle gennemsigtigt med forbrugeren, med rimelighed kunne forvente, at sidstnævnte ville acceptere et sådant vilkår efter individuel forhandling (jf. analogt dom af 3.9.2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 og C-252/19, EU:C:2020:631, præmis 96), hvilket det imidlertid tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

- 71 Henset til det ovenstående skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at vilkår i en låneaftale, som fastsætter, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som med henblik på betaling af hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales løbetid og en forhøjelse af de månedlige afdrag, der kan vokse betydeligt som følge af udsving i vekselkurserne mellem regnskabs- og betalingsvalutaen, kan skabe en betydelig skævhed mellem parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af nævnte aftale til skade for forbrugeren, eftersom den erhvervsdrivende, idet denne overholder kravet om gennemsigtighed i forhold til forbrugeren, ikke med rimelighed kan forvente, at sidstnævnte efter individuel forhandling vil acceptere en uforholdsmæssig kursrisiko, der følger af sådanne vilkår.

Sagsomkostninger

- 72 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler skal fortolkes således, at de vilkår i låneaftalen, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, henhører under denne bestemmelse, såfremt disse vilkår fastsætter en væsentlig bestanddel, der er kendetegnende for den nævnte aftale.**
- 2) **Artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at i en aftale om lån i udenlandsk valuta er kravet om gennemsigtighed af de vilkår i denne aftale, som fastsætter, at betalingen i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renter, og som med henblik på at betale hovedstolen foreskriver en forlængelse af nævnte aftales varighed og en forhøjelse af de månedlige afdrag, opfyldt, når den erhvervsdrivende har givet forbrugeren tilstrækkelige og præcise oplysninger, som gør det muligt for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger at forstå, hvordan den pågældende finansielle mekanisme konkret fungerer, og for således at vurdere risikoen for sådanne kontraktvilkårs potentielt betydelige, negative økonomiske konsekvenser for vedkommendes finansielle forpligtelser i hele denne aftales løbetid.**

- 3) Artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at vilkår i en låneaftale, som fastsætter, at betalingerne i faste afdrag fortrinsvis anvendes til betaling af renterne, og som med henblik på betaling af hovedstolen foreskriver en forlængelse af denne aftales løbetid og en forhøjelse af de månedlige afdrag, der kan vokse betydeligt som følge af udsving i vekselkurserne mellem regnskabs- og betalingsvalutaen, kan skabe en betydelig skævhed mellem parternes rettigheder og forpligtelser i medfør af nævnte aftale til skade for forbrugeren, eftersom den erhvervsdrivende, idet denne overholder kravet om gennemsigtighed i forhold til forbrugeren, ikke med rimelighed kan forvente, at sidstnævnte efter individuel forhandling vil acceptere en uforholdsmæssig kursrisiko, der følger af sådanne vilkår.

Underskrifter